

Воротнікова Ю.Ю.

«Фінанси і кредит», ОКР «магістр»

Донецький державний університет управління

Науковий керівник — к.е.н., старший викладач, Шира Н.О

МЕТОДИ ПОДОЛАННЯ ПРОБЛЕМНОЇ ЗАБОРГОВАНOSTІ УКРАЇНСЬКИХ БАНКІВ

Особливо важливим напрямом діяльності банків виявляється кредитний, оскільки найбільші обсяги доходів пов'язані саме з отриманням грошових коштів як плати за користування борговими інструментами фізичними та юридичними особами. Прибутковість банку неможлива за умови зростання обсягів проблемних кредитів, а отже, політика управління кредитним портфелем має ґрунтуватися на використанні якісної системи управління ризиками. Сьогодні для українських банків надзвичайно актуальним стає питання пошуку конкретних заходів регулювання проблемної заборгованості з метою подолання існуючих фінансових дисбалансів.

У теорії банківської справи існує чимало свідчень проведення досліджень ключових аспектів кредитної діяльності банків. Зокрема, праці І. Таранухи, Р. Герасименко, Л. Примостки містять інформацію щодо основних сучасних тенденцій розвитку кредитування, а також розробок фінансистів у сфері «боротьби» банків з неблагонадійними позиками.

Основна мета дослідження полягає у виявленні ступеня поширення проблемних кредитів у банківській системі України, а також визначенні можливих методів зменшення їх частки у кредитному портфелі банків.

Аналіз фінансової звітності вітчизняних банків за останні роки свідчить про існування довготривалої тенденції до збільшення обсягів прострочених кредитів і загальної збитковості діяльності. Фінансова криза 2008 року певним чином сформувала передумови для подібних явищ, однак у 2012 році ситуація дещо стабілізувалася. Якщо за період з 2008 до 2011 року частка проблемних кредитів відповідно на 01.01. за роками становила 1,32, 2,27, 9,36 та 11,24 %, то у 2012—2013 роках дорівнювала 9,61 і 8,85 % (на основі [1]). Однак далеко не всім фінансово-кредитним установам вдалося подолати наслідки кризи, деякі з них збанкрутували саме через брак коштів для ведення діяльності та неповернення боргів позичальниками. Прострочені кредити у 2011 році становили близько 6,5 % ВВП,

така ситуація свідчить про необхідність активізації пошуку конкретних заходів для їх зменшення в кредитних портфелях банків.

З огляду на світовий досвід регулювання кредитної сфери, можна виділити наступні методи зменшення проблемної заборгованості українських банків: застосування інноваційних технологій і методик для оцінки платоспроможності клієнтів (технологія «мікрокредитування» від ПАТ КБ «Приватбанк»); формування єдиної бази кредитних історій (такі спроби характерні для банківського сектору — Українське бюро кредитних історій, Перше всеукраїнське бюро кредитних історій — однак для отримання кращого ефекту необхідним є підключення всіх банків до такого реєстру, чого в Україні поки що не спостерігаємо); поширення практики купівлі проблемних кредитів компаніями-колекторами, застосування факторингу (актуальним є створення єдиної компанії — санаційного банку від НБУ, проте обговорення цього питання на загальнодержавному рівні триває і сьогодні); формування достатніх обсягів резервів під заборгованість (складність полягає в тому, що поточні фінансові труднощі не завжди залишають таку можливість для банку).

Таким чином, застосування наведених методів дасть змогу зменшити обсяги прострочених кредитів, однак важливим також є проведення постійного моніторингу кредитної заборгованості та, безумовно, залучення до цього процесу висококваліфікованих спеціалістів.

Література

1. Основні показники діяльності банків України за 2008—2013 роки. [Електронний ресурс] // Національний Банк України. — Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua/>.

Гирба Б. В.

*«Фінанси та кредит» 4 курс
ДВНЗ «Київський національний економічний
університет імені Вадима Гетьмана»
Науковий керівник — асистент Ткачук В.Ю.*

ТОВАРНИЙ Ф'ЮЧЕРС В УКРАЇНІ